

Arbejdsskadestatistik 2016

INDHOLD

1. INDLEDNING	3
2. HOVEDRESULTATER	4
3. ARBEJDSULYKKER	5
3.1 ANTALLET AF ARBEJDSULYKKER FORDELT PÅ SKADENS ART	5
3.2 FØLGER EFTER ARBEJDSULYKKER	6
3.3 ANERKENDELSE OG AFVISNING I 2012-2016	7
3.4 ÅRSAGER TIL ARBEJDSULYKKER	9
4. ERHVERVSSYGDOMME	11
4.1 ANTALLET AF ERHVERVSSYGDOMME FORDELT PÅ SKADENS ART	11
4.2 FØLGER EFTER ERHVERVSSYGDOMME I 2016	12
4.3 ANERKENDELSE OG AFVISNING I PERIODEN 2012-2016	13
4.4 AFVISTE PSYKISKE SYGDOMME	16
4.5 ÅRSAGER TIL ANMELDELSE AF ERHVERVSSYGDOMME I 2016	17
5. ERSTATNINGER	18
Civile søgsmål	19
6. METODE	20

1. INDLEDNING

Hvert år udarbejder BUPL's Forbunds kontor statistik over de arbejdsskader medlemmer får på arbejdet. Statistikken har til formål at afdække viden på arbejdsskadeområdet, at spotte nye tendenser samt at understøtte arbejdsmiljøindsatsen i BUPL. Desuden bidrager statistikken til at synliggøre BUPL's arbejde med arbejdsskader overfor medlemmerne. Der leveres statistikmateriale til BUPL's hjemmeside, Børn & Unge, BUPL's Nyhedsbrev og dagspressen. Endeligt anvendes statistikken til specifikke ad hoc analyser. Målgruppen for udarbejdelsen af statistikken er primært BUPL's Forretningsudvalg, fagforeninger, medlemmer og journalister samt eksterne interessenter som medier og dagblade.

2. HOVEDRESULTATER

I 2016 har BUPL Forbund afsluttet 321 arbejdsskadesager. Heraf er 179 arbejdsulykker og 142 erhvervssygdomme.

NOGLETAL

- BUPL har en sagsmængde på mellem 700-750 verserende arbejdsskadesager
- BUPL har i alt afsluttet 330 sager i 2016, bestående af: 220 arbejdsulykker og 110 anmeldte erhvervssygdomme

ARBEJDSULYKKER

- Arbejdsulykker fører generelt til skader i bevægeapparatet
- De hyppigste arbejdsulykker for pædagoger fordelt på skadens art er ryg-, knæ- og skulderskader
- Rygskader udgør 74 sager af 220 afsluttede arbejdsulykkessager, hvilket svarer til 34 %
- Der er anerkendt 33 rygskader, hvilket svarer til en anerkendelsesprocent på 45 %
- Den væsentligste årsag til arbejdsulykker er skader pga. barn (63) og faldskader (60)
- 53 % af de afsluttede arbejdsulykker blev anerkendt i 2016 svarende til 117 ud af 220 sager
- 41 % af de afsluttede arbejdsulykker blev afvist i 2016 svarende til 90 sager ud af 220 sager
- I perioden 2012-2016 er anerkendelsesprocenten faldet fra 80 % til 53 %
- I perioden 2012-2016 er andelen af afviste sager steget fra 16 % til 41 %

ERHVERVSSYGDOMME

- Den hyppigste erhvervsbetingede arbejdsskade hos pædagoger er psykisk sygdom
- Andre hyppige erhvervssygdomme fordelt på skadens art er skulder-, høre-, nakke- og rygssygdomme
- Psykiske sygdomme udgør 82 af 110 afsluttede erhvervssygdomme, hvilket svarer til 75 %
- Væsentligste årsag til erhvervssygdomme er Arbejdspres/arbejdstempo (22)
- Andre årsager til erhvervssygdomme er alene arbejde, vold og trusler om vold og gentagne løft.
- 6 % af de afsluttede erhvervssygdomme blev anerkendt i 2016 svarende til 7 sager, hvoraf 6 er psykiske sager og 1 er hudsygdom
- 89 % af de afsluttede erhvervssygdomme blev afvist i 2016
- I perioden 2012-2016 er anerkendelsesprocenten for erhvervssygdomme faldet fra 9 % til 6 %

ERSTATNINGER

- Medlemmerne har fået tilkendt 4.512.091 kr. i godtgørelse for mén
- Medlemmerne har fået tilkendt 23.937.134 kr. erstatning for erhvervsevnetab
- Medlemmerne har fået tilkendt 1.807.905 kr. i godtgørelse og erstatning i civile søgsmål
- Medlemmerne har i alt fået tilkendt 30.257.130 kr. i erstatning
- 77 pædagoger har fået tilkendt godtgørelse for varigt mén i 2016
- 14 pædagoger har fået tilkendt tab af erhvervsevne i 2016

3. ARBEJDSULYKKER

Dette afsnit indeholder statistik over afsluttede ulykkessager for pædagoger i 2016.

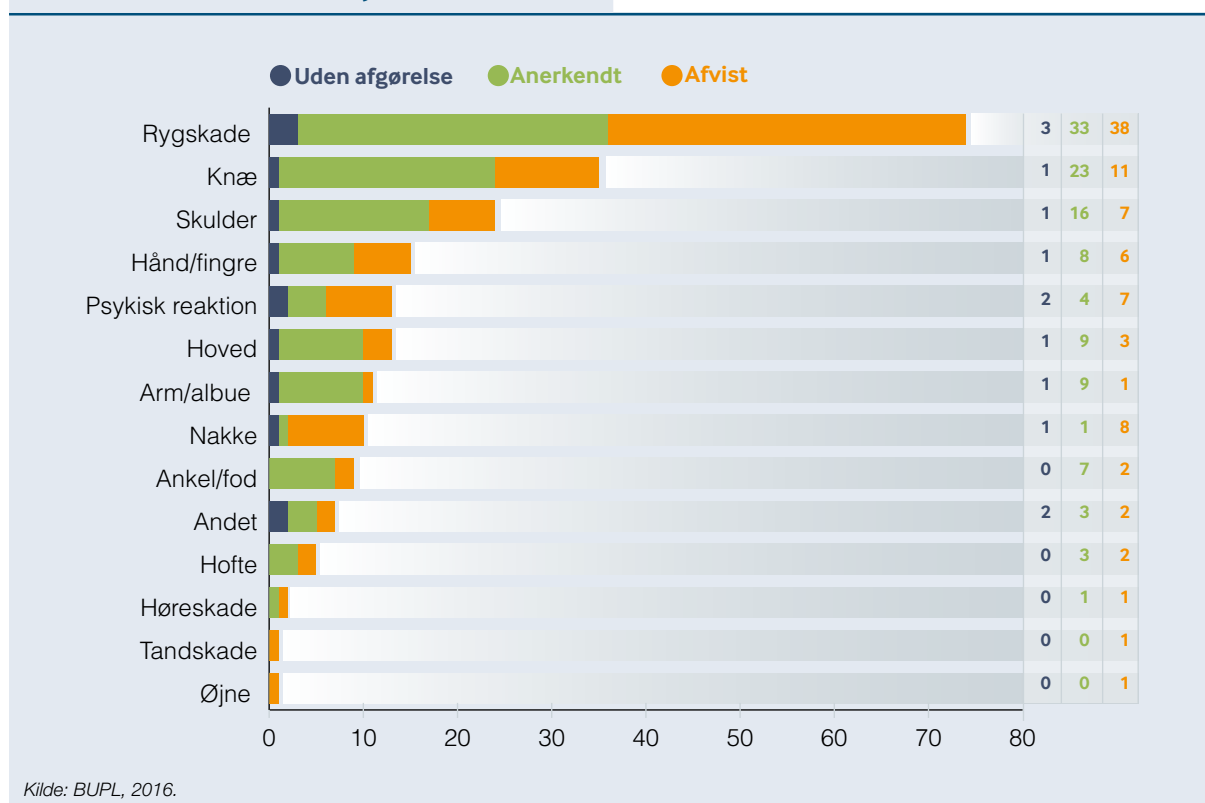
Definitionen på en arbejdsulykke er:

”En fysisk eller psykisk personskade forårsaget af en hændelse eller en påvirkning, der sker pludseligt eller inden for 5 dage¹.”

3.1 ANTALLET AF ARBEJDSULYKKER FORDELT PÅ SKADENS ART

I 2016 har BUPL afsluttet 220 arbejdsulykkessager.

FIGUR 1: ANTALLET AF ARBEJDSULYKKER 2016

Figur 1 viser antallet af arbejdsulykker fordelt på skadens art og antallet af anerkendte, afviste og afsluttede ulykkessager i 2016. De fleste arbejdsulykker medfører skade på bevægeapparatet f.eks. ryg, knæ, skulder, hånd/fingre, hoved med mere. Andelen af anerkendte arbejdsulykker er 53 %, hvilket svarer til 117 sager og andelen af afviste sager er 41 %, hvilket svarer til 90 sager.

De hyppigste arbejdsulykker blandt pædagoger er skader på ryggen (figur 1). Ud af de 220 afsluttede arbejdsulykker er 74 af sagerne rygskader. Det svarer til 34 % af de afsluttede arbejdsulykker i 2016. Der er forskellige grunde til, at pædagoger kommer til skade med ryggen. Det skyldes f.eks. fald eller løft af børn.

1) Arbejdsskadelovgivningen § 6, stk. 1.

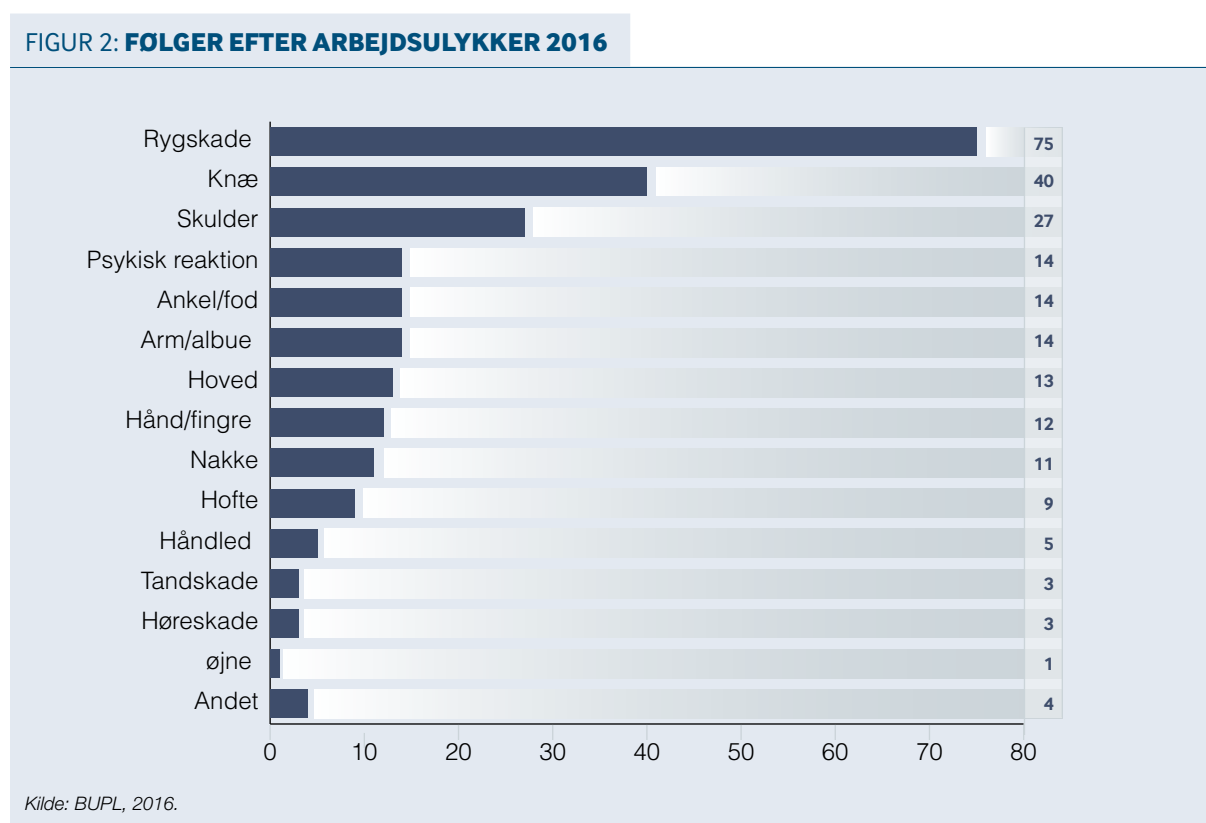
Antallet af anerkendte rygskeer er 33, hvilket svarer til en anerkendelsesprocent på 45 %. 38 rygskeer er afviste og 3 sager er afsluttet uden afgørelse.

De næsthøypigste arbejdsulykker blandt pædagoger er knæskader. Antallet af knæskader for pædagoger er 35 svarende til 16 % af samtlige afsluttede arbejdsulykker i 2016. Antallet af anerkendte knæskader er 23 svarende til 66 % af andelen af knæskader.

Antallet af arbejdsulykker der har medført skulderskader er 24 svarende til 10 % af samtlige afsluttede arbejdsulykker i 2016. Antallet af anerkendte skulderskader er 16 svarende til 66 % af andelen af skader på skulder.

3.2 FØLGER EFTER ARBEJDSULYKKER

Figur 2 viser følger efter arbejdsulykker².

Smerter i ryggen er den høypigste følge efter arbejdsulykker for pædagoger (figur 2). Derudover får pædagoger ofte knæ-, skulder og psykiske skader, når de bliver udsat for arbejdsulykker. Det betyder, at pædagoger overvejende får skader i bevægeapparatet. Den primære årsag er, at pædagogers arbejde består af mange fysiske aktiviteter i form af for eksempel fysisk interaktion med børn, løft og leg med videre.

2) En arbejdsulykke kan forårsage flere følger. F.eks. et fald kan medføre smerter i knæ, skulder og hoved.

3.3 ANERKENDELSE OG AFVISNING I 2012-2016

Figur 3 illustrerer andelen af afsluttede arbejdsulykkessager fordelt på anerkendte, afviste og afsluttede sager uden afgørelse.

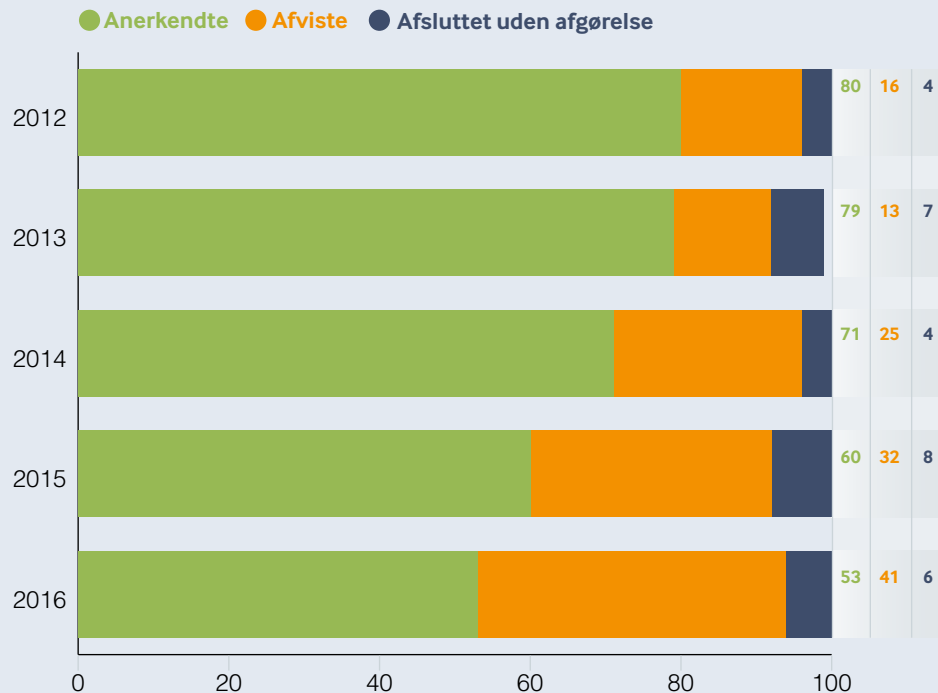
Anerkendte sager	Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at medlemmets skade opfylder betingelserne for anerkendelse.
Afviste sager	Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at medlemmets skade ikke opfylder betingelserne for anerkendelse.
Afsluttet uden afgørelse	Medlemmet ønsker ikke, at sagen behandles færdig, og den afsluttes uden afgørelse.

Der er sket en væsentlig stigning i andelen af afviste arbejdsulykker fra 16 % til 41 % i perioden 2012-2016. Det skyldes hovedsagligt resultatet af højesteretsdommen af 8. november 2013³. I 2016 er der afsluttet 220 arbejdsulykker, hvoraf 117 er anerkendte og 90 er afviste. Der er 13 sager, der er afsluttet uden afgørelse. Det betyder, at anerkendelsesprocenten for arbejdsulykker er faldet fra 80 % i 2012 til 53 % i 2016.

Stigningen af afviste arbejdsulykker fra 16 til 41 % har konsekvenser for pædagoger, da færre får anerkendt en arbejdsulykke. Der er tale om en negativ udvikling, da flere pædagoger stilles ringere end tidligere. Selv i de situationer, hvor pædagoger ikke får tilkendt en erstatning, er det en forringelse, da det er en værdi i sig selv at få anerkendt en arbejdsulykke. Hvis pædagoger med en afvist arbejdsulykke senere oplever en forværring af de arbejdsskaderelaterede gener, er det også vanskeligere at få genoptaget deres sag og få tilkendt godtgørelse for varigt mén og erstatning for tab af erhvervsevne.

3) Se faktaboks vedrørende Højesteretsdommen af 8. november 2013.

FIGUR 3: ANERKENDTE OG AFVISTE ULYKKESSAGER 2012-2016

Kilde: BUPL, 2016.

Højesteretsdom af 8. november 2013

BUPL vurderer, at stigningen af afviste ulykker i 2015 er forårsaget af en højesteretsdom, der blev afsagt den 8. november 2013, som satte den nedre grænse for hvornår en personskade har et omfang, der kan anerkendes som en arbejdsskade⁴. Dommen resulterede i en ændring af fortolkningen af ulykkesbegrebet og medførte en praksisændring i behandlingen af ulykkesager. Ankestyrelsen har blandt andet truffet principafgørelse PA-33-4 om den administrative praksis efter dommen. Det følger af principafgørelsen, at forbigående smerter, der ikke kræver behandling, men går over af sig selv ikke er en personskade i lovens forstand. Tidligere var det praksis, at forbigående gener kunne anerkendes som en arbejdsulykke, såfremt de lovmæssige krav var opfyldt. Eksempelvis kunne psykiske chok som følge af udsættelse for vold anerkendes som en arbejdsulykke. Efter den nye praksis vil et psykisk chok ikke kunne anerkendes, da det antages at psykisk chok vil aftage og gå over af sig selv over tid, uden at det kræver nogen form for behandling.

4) U.2014.452H En lærer med svære forudbestående gener i ryggen i form af degenerative forandringer kom til skade med sin ryg på arbejdet, hvor hun fik gener i ryggen. Højesteret fandt det ikke dokumenteret, at skaden medførte en forværring af den kroniske ryglidelse i et omfang, der udgjorde en personskade.

BUPL's påvirkningsarbejde

Resultatet af Højesteretsdommen har medført en ændring af praksis, der har ført til flere afviste arbejdsulykkessager. BUPL har forskellige instrumenter til at påvirke og lægge pres på behovet for at ændre lovgivningen og ikke mindst ændre fortolkningen af lovgivningen, som kommer til udtryk i form af praksis i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES). BUPL forholder sig kritisk til AES' afgørelser. De afgørelser som BUPL finder "forkerte" ankes ud fra en faglig vurdering. BUPL udtager stævning mod Ankestyrelsen i sager der ofte er principielle.

BUPL påvirker også den politiske dagsorden via samarbejde med relevante aktører, som for eksempel FTF, og ved at komme med indspark til den politiske debat i medierne. Et eksempel på dette er, da AES i 2013 blev udsat for en massiv kritik i medierne ført an af fagbevægelsen. Dette påvirkningsarbejde har resulteret i, at Kammeradvokaten i juni 2014 undersøgte en bestemt type sager i AES. Undersøgelsen har vist at 40 % af de undersøgte sager er behæftet med fejl. AES blev efterfølgende pålagt at udbedre fejlene.

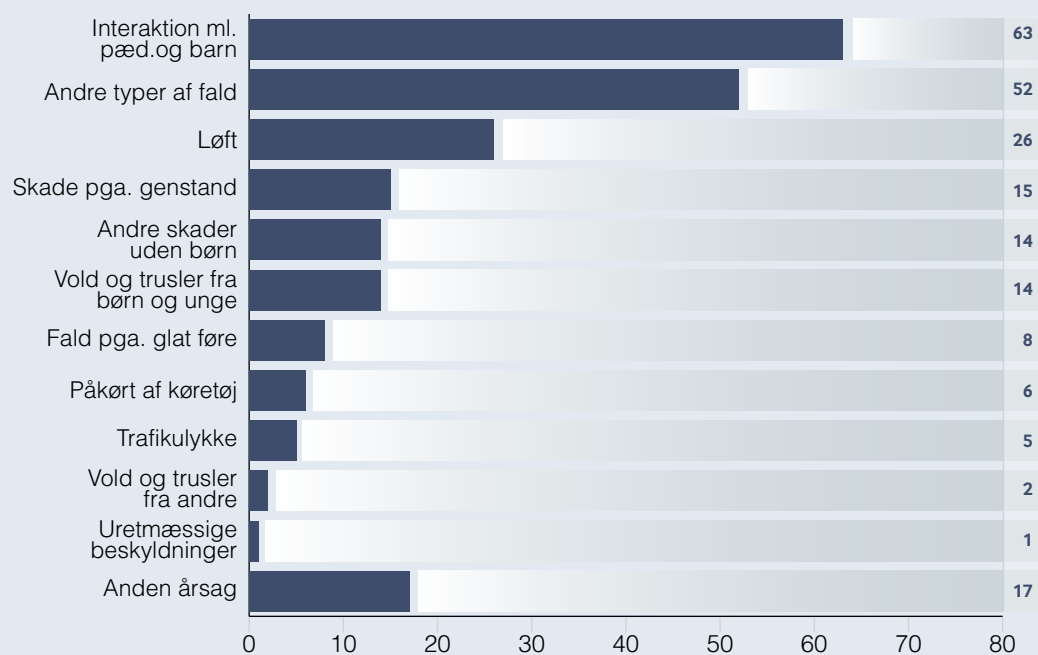
3.4 ÅRSAGER TIL ARBEJDSULYKKER

Den hyppigste årsag til arbejdsulykker er interaktion mellem pædagog og barn. Det er f.eks. situationer hvor børn springer op, trækker eller hænger i pædagogen. Det kan også være i situationer, hvor pædagogen griber eller fastholder et barn og derved kommer til skade. (figur 4). I 2016 er antallet af arbejdsulykker i interaktionen mellem pædagog og barn 63. Andelen af anerkendte skader er 36 ud af 63 sager. Det svarer til 57 % anerkendte som følge af interaktion mellem pædagog og barn i 2016. Årsagen til at interaktion mellem pædagog og barn er hyppigst er, at pædagoger ofte er aktive sammen med børnene, hvorved der kan opstå ulykker.

Den næsthyppigste årsag til arbejdsulykker i 2016 er faldskader svarende til 60. Heraf udgjorde antallet af fald på grund af glat føre 8 og andre fald 52. 27 skader på grund af fald skete indenfor på institutionen og 20 faldskader skete udenfor på institutionen. De resterende 13 faldskader er sket på kursus, under transport uden for institutionens område eller under udflugt. Andelen af anerkendte faldskader er 39 ud af 60 sager. Det svarer til 65 % anerkendte faldskader i 2016.

Derudover er tunge løft en hyppig årsag til, at pædagoger bliver udsat for arbejdsulykker. Antallet af arbejdsulykker i 2016 på grund af løft er 26. Pædagoger kommer til skade under udførelsen af løft af børn og når de løfter tunge ting på arbejdet. Antallet af arbejdsulykker i 2016 forårsaget af vold og trusler er sammenlagt 14.

FIGUR 4: ÅRSAGER TIL ARBEJDSULYKKER 2016

Kilde: BUPL, 2016.

4. ERHVERVSSYGDOMME

Dette afsnit indeholder statistik over afsluttede sager om erhvervssygdomme i 2016.

Definitionen på erhvervssygdomme er:

”Sygdomme, som efter medicinsk dokumentation er forårsaget af særlige påvirkninger, som bestemte persongrupper gennem deres arbejde eller de forhold, det foregår under, er udsat for i højere grad end personer uden sådant arbejde⁵.”

4.1 ANTALLET AF ERHVERVSSYGDOMME FORDELT PÅ SKADENS ART

I 2016 har BUPL afsluttet 110 sager om erhvervssygdomme. Figur 5 viser antallet af afsluttede erhvervssygdomssager for pædagoger fordelt på skadens art i 2016.

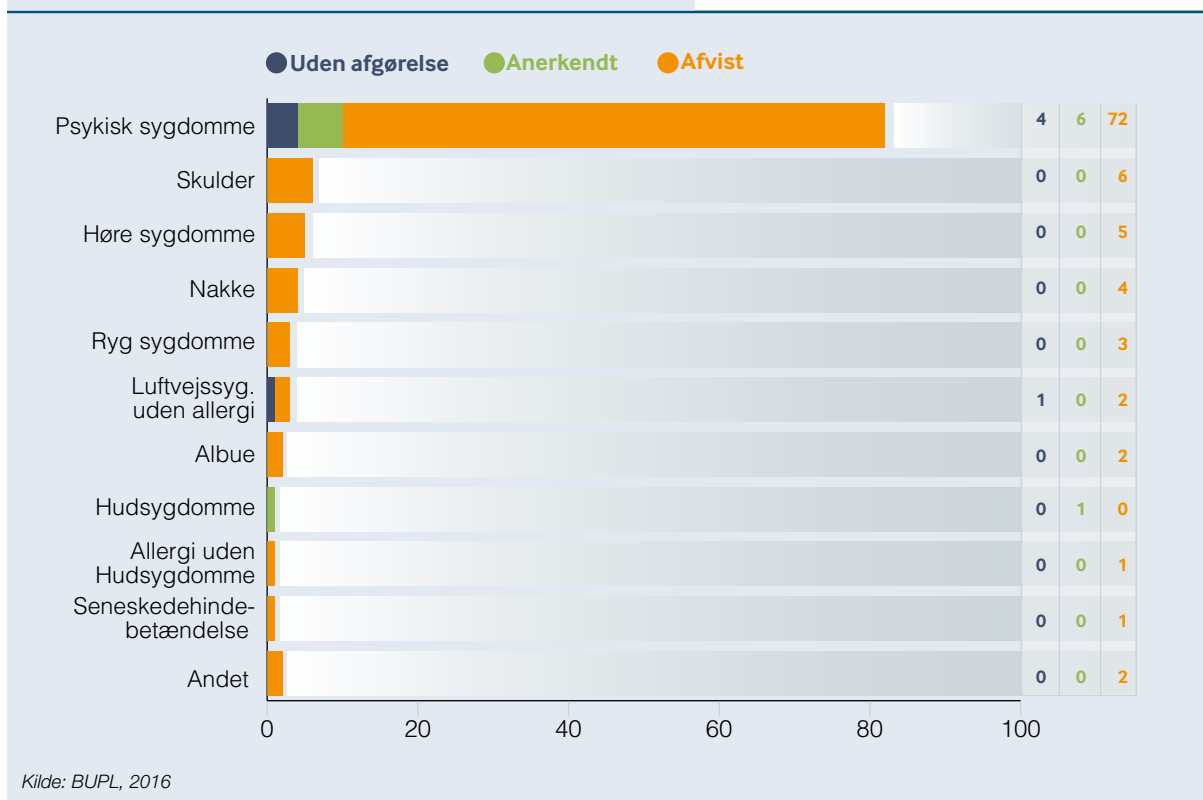
Størstedelen af de afsluttede erhvervssygdomme er psykiske sygdomme. Ud af de afsluttede 110 erhvervssygdomssager omhandler 82 sager psykiske sygdomme, hvilket svarer til 75 %.

Derudover får pædagoger også behandlet sager om skuldersygdomme, høresygdomme, rygsygdomme, hudsygdomme, lunge- og luftvejssygdomme og allergiske sygdomme som følge af længerevarende arbejdsbetingede belastninger. Antallet af skuldersygdomme er 6 sager, hvor alle blev afvist. Der blev afsluttet 5 høresygdomme, hvoraf alle blev afvist.

Langt størstedelen af de afsluttede erhvervssygdomme er afvist, og det gælder både de psykiske- og fysiske sygdomme. Den primære årsag til at sagerne er afvist er, at kriterierne for belastningen ikke er opfyldt. For eksempel er kriteriet for at anerkende kroniske rygsygdomme, at man minimum skal have løftet 8-10 tons dagligt i 8-10 år. Pædagoger opfylder ikke disse kriterier for belastning, selvom de fleste pædagoger dagligt er belastet af tunge løft.

5) Arbejdsskadesikringsloven, § 7, nr. 1 (uddrag).

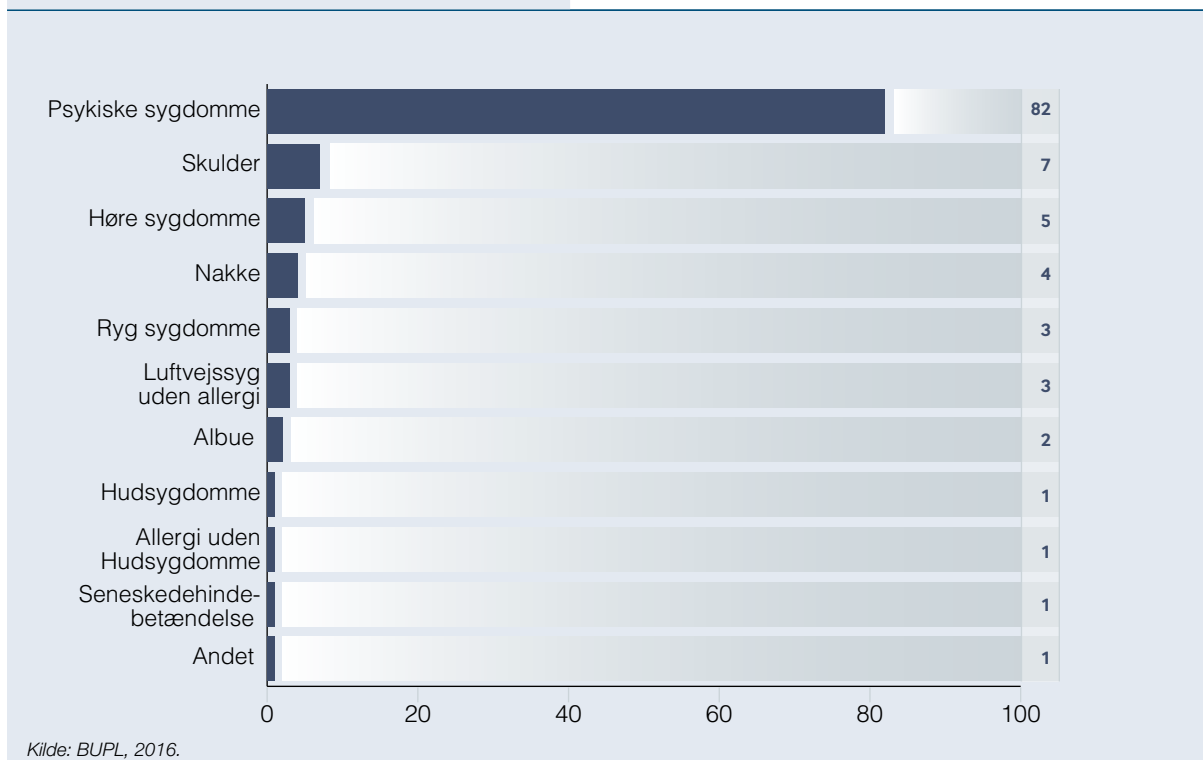
FIGUR 5: FØLGER EFTER ERHVERVSSYGDOMME I 2016

4.2 FØLGER EFTER ERHVERVSSYGDOMME I 2016

Pædagoger pådrager sig oftest psykiske sygdomme, som følge af længerevarende belastninger på arbejdet. Dernæst følger de fysiske sygdomme som skulder-, høre- og nakkesygdomme (figur 6). Den primære årsag til de mange psykiske sygdomme er, at pædagoger er udsat for en lang række jobfaktorer, arbejdsvilkår og relationer på arbejdet, som i høj grad påvirker det psykiske arbejdsmiljø. Det er grunden til, at pædagoger hovedsagligt får psykiske sygdomme efter udsættelse for længerevarende belastninger på arbejdet.

FIGUR 6: FØLGER EFTER E-SYGDOMME 2016

4.3 ANERKENDELSE OG AFVISNING I PERIODEN 2012-2016

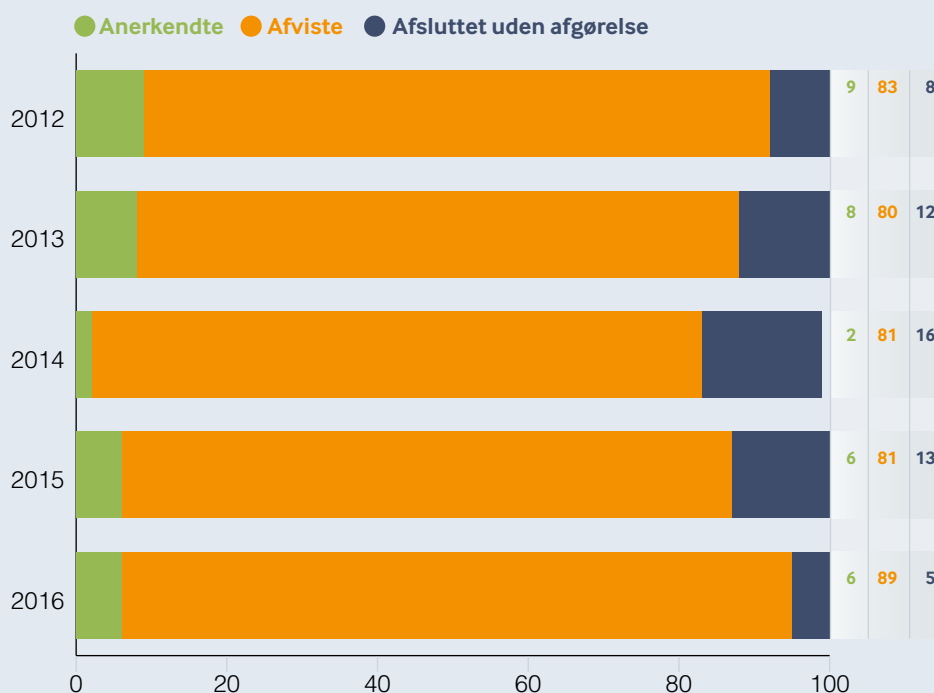
Figur 7 illustrerer andelen af anerkendte og afviste erhvervssygdomssager og sager uden afgørelse i perioden fra 2012 til 2016.

I 2012 er andelen af anerkendte erhvervssygdomssager 9 % og afviste sager 83 % og sager uden afgørelse er 9 %. I 2016 er andelen af anerkendte erhvervssygdomssager 6 % og afviste sager 89 % og sager uden afgørelse er 5 %⁶.

I perioden fra 2012 til 2016 er anerkendelsesprocenten faldet fra 9 til 6 %. Der er et lille fald at spore i antallet af anerkendte – og en lille stigning af afviste erhvervssygdomme inden for denne periode. Tendensen gør sig gældende for både de psykiske- og fysiske erhvervssygdomme. Det er derfor fortsat vanskeligt for pædagoger at få anerkendt erhvervssygdomme.

6) Det skal bemærkes, at der er tale om få sager, hvilket kan medføre store udsving.

FIGUR 7: ANERKENDETE OG AFVISTE E-SYGDOMME 2012-2016

Kilde: BUPL, 2016.

Hovedparten af alle sager om erhvervssygdomme bliver afvist. Andelen af de afviste erhvervssygdomssager afsluttet i 2016 udgør 89 % svarende til 98 sager. Det er alene en mindre del på 6 %, der bliver anerkendt, hvilket svarer til 7 erhvervssygdomssager.

Derved ses, at det ofte er de sager, hvor medlemmerne har været udsat for vold og trusler, der er blevet anerkendt som arbejdsskader.

De anerkendte erhvervssygdomssager i 2016 drejer sig om 6 psykiske sygdomme og 1 hudsygdomme. Tre psykiske erhvervssygdomme er anerkendt efter erhvervssygdomsfortegnelsen. Tre psykiske sygdomme er blevet anerkendt efter forelæggelse for erhvervssygdomsudvalget.

1. En pædagog får anerkendt diagnosen PTSD, som en psykisk erhvervssygdom efter erhvervssygdomsfortegnelsen. Pædagogen er udsat for længerevarende arbejdsmæssige belastninger i form af uretmæssig anklage om blufærdighedskrænkelser. Der blev tilkendt 15 % i godtgørelse for varigt mén og 15 % i tab af erhvervsevne.
2. En pædagog får anerkendt diagnosen PTSD, som en psykisk erhvervssygdom efter erhvervssygdomsfortegnelsen. Pædagogen er udsat for massive psykiske belastninger i form af trusler og truende adfærd. Pædagogen fik tilkendt 18 % i godtgørelse for varigt mén og 85 % i tab af erhvervsevne.

3. En tredje pædagog får anerkendt diagnosen uspecificeret belastningsreaktion som en erhvervssygdom uden for fortegnelsen efter forelæggelse for erhvervssygdomsudvalget⁷. Pædagogen pådrager sig en psykisk sygdom på sit arbejde efter længerevarende belastninger i form af vold og trusler fra en elev som i perioden var mellem 9 år og 12 år. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har tilkendt pædagogen 8 % i godtgørelse for varigt mén og fastsat tab af erhvervsevne til under 15 %.
4. En fjerde pædagog får anerkendt diagnosen uspecificeret belastningsreaktion som en psykisk erhvervssygdom uden for fortegnelsen efter forelæggelse for erhvervssygdomsudvalget. Pædagogen pådrager sig en psykisk sygdom på sit arbejde efter længerevarende belastninger i form af vold og trusler fra udadreagerende børn og unge mellem 12 år og 13 år. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har tilkendt pædagogen 10 % i godtgørelse for varigt mén og fastsat tab af erhvervsevne til under 15 %.
5. En femte pædagog får anerkendt diagnosen uspecificeret belastningsreaktion som en psykisk erhvervssygdom uden for fortegnelsen efter forelæggelse for erhvervssygdomsudvalget. Pædagogen pådrager sig en psykisk sygdom på sit arbejde efter længerevarende belastninger i form af vold og trusler fra udadreagerende børn og unge mellem 12 år og 13 år. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har tilkendt pædagogen 10 % i godtgørelse for varigt mén og fastsat tab af erhvervsevne til under 15 %.
6. En sjette pædagog får anerkendt diagnosen PTSD (Posttraumatisk belastningsreaktion), som en psykisk erhvervssygdom efter erhvervssygdomsfortegnelsen. Pædagogen er udsat for massive psykiske belastninger i form af vold og trusler om vold. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har tilkendt pædagogen 5 % i godtgørelse for varigt mén og fastsat tab af erhvervsevne til under 15 %.
7. En syvende pædagog får anerkendt hudsygdommen toksisk eksem efter erhvervssygdomsfortegnelsen punkt G.2. Hudsygdommen toksisk eksem er opstået som følge af udsættelse for vådt arbejde og hyppig kontakt med vand. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har tilkendt pædagogen 20 % i godtgørelse for varigt mén og fastsat tab af erhvervsevne til under 15 %.

Krav til dokumentation

Praksis har ændret sig i Erhvervssygdomsudvalget, hvilket har medført en lille stigning af antallet af pædagoger, der har fået anerkendt psykiske sygdomme i form af depression eller belastningsreaktion efter sagerne har været forelagt for Erhvervssygdomsudvalget. I disse sager er de psykiske symptomer opstået som følge af længerevarende udsættelse for vold og trusler om vold fra børn og unge. Det er dog stadigvæk vanskeligt at få anerkendt den type sager.

Der er en række krav til dokumentation af arbejdsbelastningen og nedenstående punkter er forslag til hvilken dokumentation, man kan indhente:

- Arbejdsgivers bekræftelse af hændelser
- Vidneudsagn
- Skriftlige registreringer
- Politianmeldelser
- Mails, breve, sms'er, mødereferater, avisartikler og rapport fra Arbejdstilsynet

Endelig skal der også være tidsmæssig sammenhæng mellem udsættelse for en relevant psykisk belastning og symptomdebut. Der indhentes man relevante lægejournaler.

7) Erhvervssygdomsudvalget består af repræsentanter fra arbejdsmarkedsparter – DA, LO, FTF med flere. Når en sag forelægges for Erhvervssygdomsudvalget er det med henblik på, at udvalget vurderer om sagen kan anerkendes udenfor fortegnelsen.

Registreringer af vold

For at kunne anvende registreringerne af vold og trusler i det voldsforebyggende arbejde, kan det være nødvendigt at registrere:

- Forekomsten, herunder antallet af voldsepisoder og hvilke former for vold, der forekommer.
- Omstændighederne, herunder hvor og hvornår voldsepisoderne opstår, hvad der skete før episoderne blev voldelige, og hvordan voldsepisoderne blev håndteret.

Registreringerne af voldsepisoder kan bruges til:

At indkredse voldens omfang, alvorlighed og karakter

Det er vigtigt at kende omfanget og alvorligheden af volden. Hvor mange voldsepisoder har der været i virksomheden? Er der tale om alvorlige eller mindre alvorlige voldsepisoder? Det er også vigtigt at indkredse, hvilke former for vold medarbejderne udsættes for. Er der tale om fysisk eller psykisk vold eller begge dele, og hvordan viser volden sig?

4.4 AFVISTE PSYKISKE SYGDOMME

Der er flere forklaringer på, hvorfor det er vanskeligt for pædagoger at få anerkendt psykiske sygdomme.

Udgangspunktet for at få anerkendt en erhvervssygdom er, at sygdommen står på fortegnelsen over erhvervssygdomme. Det er aktuelt kun sygdommene PTSD (posttraumatisk stress syndrom) og depression, der som psykiske diagnoser kan anerkendes efter erhvervssygdomsfortegnelsen, hvis de øvrige betingelser er opfyldt. Sygdommen depression er tillige kun gældende for personer, der har været udsat for exceptionelle belastninger under krigsdeltagelse.

Andre psykiske diagnoser som belastningsreaktion og depression (for ikke krigsdeltagere) kan eventuelt anerkendes uden for fortegnelsen efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget, hvis der har været tale om en ekstraordinær psykisk arbejdsmæssig belastning.

Nogle af forklaringerne på, at pædagoger ikke kan få anerkendt en psykisk sygdom kan være på grund af:

- Manglende tidsmæssig sammenhæng mellem udviklingen af symptomer og påvirkningen
- At påvirkningen ikke har været tilstrækkelig belastende, som f.eks. lettere samarbejdsproblemer, omstruktureringer, almindelige afskedigelser og lignende
- At der mangler dokumentation for f.eks. mobning, vold og trusler

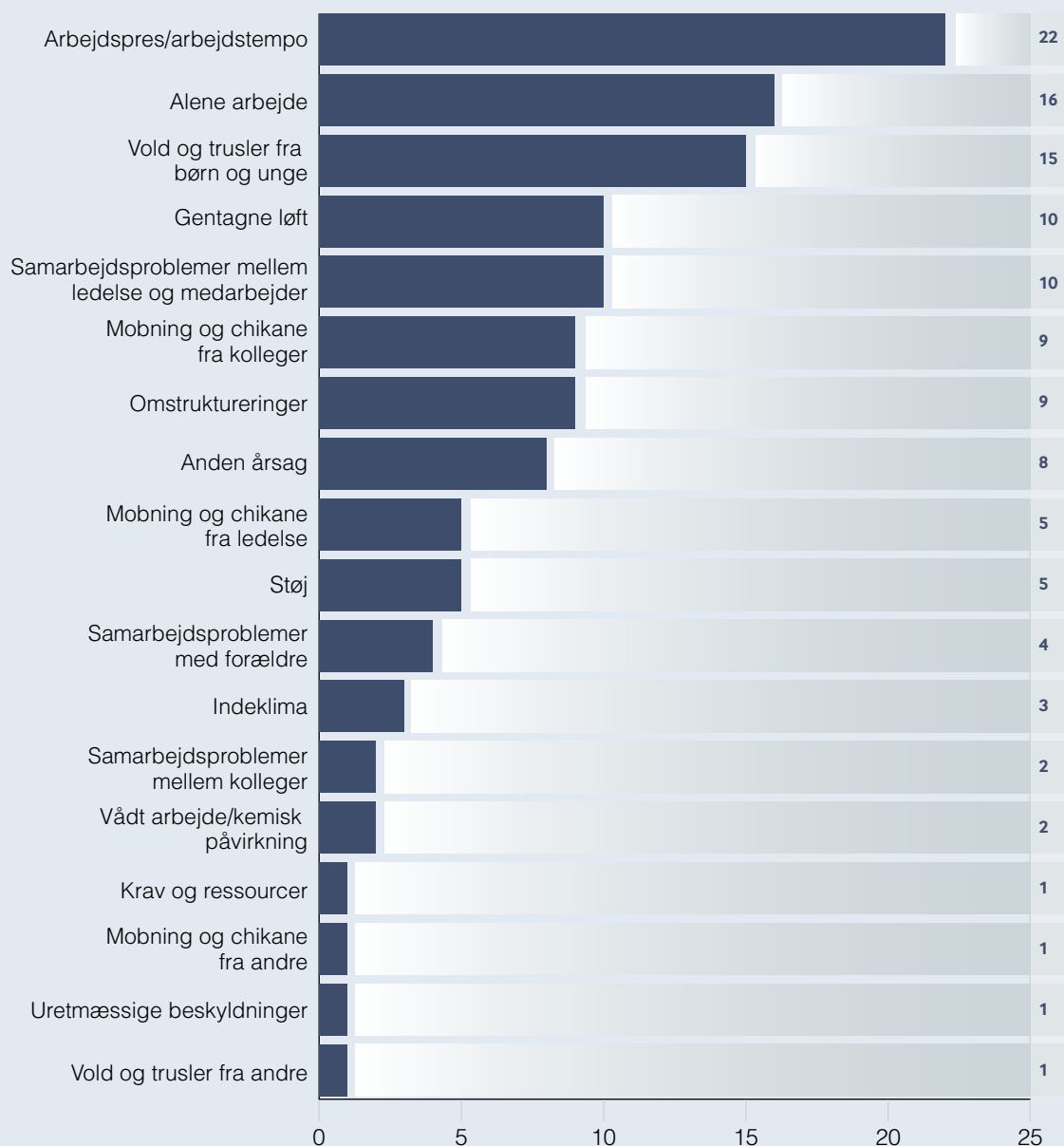
Eksempelvis kan mobning og vold være yderst vanskelig at bevise, såfremt der ikke er vidner til stede og uden skriftlig dokumentation. Ofte er det ikke tilstrækkeligt dokumenteret på grund af mangel på vidner eller skriftlige registreringer. Manglen på dokumentation kan også kompliceres ved, at pædagoger får nye arbejdsgivere eller relationen til ledelsen er vanskelig.

Det er vanskeligt at få tilføjet flere psykiske sygdomme på erhvervssygdomsfortegnelsen. Via forskning kan der skabes viden om sammenhænge mellem psykiske belastninger i arbejdet og psykiske sygdomme, der kan være med til, at flere psykiske sygdomme kommer på fortegnelsen.

4.5 ÅRSAGER TIL ANMELDELSE AF ERHVERVSSYGDOMME I 2016

De hyppigste årsager til, at pædagoger bliver syge af længerevarende arbejdsbetingede belastninger er arbejdspress og arbejdsmængde, alene arbejde, vold og trusler fra børn og unge samt samarbejdsproblemer mellem ledelse og medarbejdere. Disse problemer opstår som følge af pædagogernes arbejdsvilkår og dårligt psykisk arbejdsmiljø. Gentagne løft og støj er årsag til en del af de fysiske erhvervssygdomme.

FIGUR 8: ÅRSAGER TIL ANMELDELSE AF ERHVERVSSYGDOMME 2016

Kilde: BUPL, 2016.

5. ERSTATNINGER

Arbejdsskadede medlemmer i BUPL har i alt fået 30.257.130 kroner i erstatning inklusiv erstatninger i erstatningsansvarssager i 2016. Der er tilkendt 4.512.091 kr. i godtgørelse for varigt mén og 23.937.134 kr. i erstatning for erhvervsevnetab i 2016.

Hvad er varigt mén?	Medicinsk bedømmelse af den daglige ulempe i den personlige livsførelse, som en skade har medført. Varigt mén fastsættes på grundlag af en skades medicinske art og omfang og under hensyn til skadens forvoldte ulemper i den tilskadekomnes personlige livsførelse. Det vurderes ud fra følgerne af en skade. Arbejdsskadeloven giver ret til godtgørelse for varigt mén, hvis tilskadekomne, som følge af skaden har et varigt mén på mindst 5 %
Hvad er tab af erhvervsevne?	Tab af erhvervsevne betyder, at skaden har forringet den tilskadekomnes evne til at tjene penge ved arbejde. Arbejdsskadeloven giver ret til erstatning for tab af erhvervsevne, hvis tilskadekomne efter skaden har et tab af erhvervsevne på mindst 15 %

SKEMA 9: MÉN GODTGØRELSE I BELØB 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Antal sager	93	115	82	81	64	77
Samlet beløb	5.073.932	6.240.737	4.923.468	4.923.468	3.482.748	4.512.091

Det fremgår af tallene i skema 9, at der i perioden 2011-2016 er sket et betydeligt fald i antallet af sager med mén godtgørelse. I 2012 afsluttede BUPL 115 sager, hvorimod i 2016 er antallet faldet til 77 sager.

SKEMA 10: ERHVERVSEVNETABSERSTATNING I BELØB 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Antal sager	27	41	19	21	11	14
Samlet beløb	23.761.791	73.932.745	29.024.410	23.051.971	5.771.342	23.937.134

Det samme mønster gælder udviklingen i perioden 2011-2016 vedrørende antallet af afsluttede sager med erstatning for tab af erhvervsevne. Antallet af sager er faldet fra 27 i 2011 til 14 sager i 2016. Det samlede erstatningsbeløb er eksempelvis 73.932.745 kroner i 2012 og 23.937.134 kroner i 2016.

Det betydelige fald i sager med godtgørelse for varigt mén og erstatning for tab af erhvervsevne skyldes to ting. Den ene årsag er, at færre pædagoger får anerkendt en arbejdsskade, hvorved Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke tager stilling til spørgsmålet om mén og tab af erhvervsevne.

Det interessante er dog, at det samlede beløb for tab af erhvervsevne stort set er det samme i 2011 som i 2016, hvor langt færre fik erstatning. Det betyder, at pædagoger i 2016 har fået en højere erstatning for tab af erhvervsevne. Denne ændring hænger sammen med, at Kammeradvokatens undersøgelse fra juni 2014, medførte en ændring af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings praksis på erhvervsevnetabsområdet.

Kammeradvokatens undersøgelse viste, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i sager om midlertidige og endelige afgørelser om tab af erhvervsevne ikke i tilstrækkelig grad fulgte retspraksis på området. Undersøgelsen resulterede i, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring måtte iværksætte en lang række initiativer for at forbedre kvaliteten i afgørelserne om tab af erhvervsevne. Det positive kvalitetsløft medførte flere velbegrundede afgørelser og højere erstatninger.

Civile søgsmål

BUPL fører også sager for medlemmer der har en arbejdsskadesag, hvori der også er et arbejdsgiveransvar. I disse sager hjælper BUPL medlemmerne med at gøre krav på for eksempel svie og smerte og tabt arbejdsfortjeneste overfor arbejdsgivernes forsikringsselskab i henhold til erstatningsansvarsloven.

SKEMA 11: CIVILE SØGSMÅL 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Svie og smerte	254.227	126.000	179.130	336.142	37.210	67.000
Tabt arbejdsfortjeneste	432.551	2.827.558	0	827.906	1.921.748	312.029
Renter og lignende	4411	7644	0	0	1.884.538	1.428.876

BUPL fører også Retssager for medlemmer, der har en arbejdsskadesag. De afgørelser som BUPL finder "forkerte" ankes ud fra en faglig vurdering. BUPL udtager stævning mod Ankestyrelsen i sager der ofte er principielle.

6. METODE

Statistikken er udformet på baggrund af antallet af afsluttede arbejdsskadesager i 2016 i BUPL. Der er et ukendt antal af arbejdsskadesager, som vedrører BUPL's medlemmer, hvor BUPL Forbund ikke bistår i sagen. Det skyldes, at ikke alle medlemmer retter henvendelse til BUPL med henblik på at få råd og vejledning i forhold til deres arbejdsskadesag. Statistikken er således alene udtryk for de afsluttede sager, som BUPL Forbund er involveret i.

Datamaterialet er indsamlet på baggrund af et skema, som BUPL udfylder efter hver afsluttet arbejdsskadesag. Afslutningsskemaet har gennem årene været justeret for at øge kvaliteten og for at tilvejebringe mere specifik viden på arbejdsskadeområdet i BUPL. Justeringen har haft den virkning, at nogle kategorier og årstal ikke er sammenlignelige. Til gengæld har BUPL på andre områder fået en mere specifik viden og et fornødent datagrundlag til at tilvejebringe statistik af højere kvalitet og anvendelighed.